

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

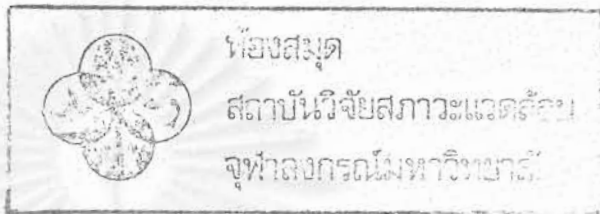
การศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงประชากร

ในบริเวณพื้นที่รอบพระตำหนักไถ่

พ.ศ. ๒๕๓๖ จ.วิ. ๒๕๓๖

Research
100041

I 1604

๒๕๒๗

23 เม.ย. 2527

ดร. สว่าง สมนพทรสังขว รองอธิการ
ในพระองค์ที่ ๑๒๖: ๓๓๕ ๓๓๕

๒๓ เม.ย. ๒๕๒๗ ๑๐๖๓๐๖๗

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่
การชลประทานโครงการป่าสักใต้

เสนอต่อ
สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะผู้วิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บัณฑิต จุลาสัย

มิถุนายน 2525

พิธีกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ตลอดโครงการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่
การชลประทานโครงการป่าสักโต

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้ เพื่อต้องการศึกษาพื้นฐานการศึกษาของประชากร
ในบริเวณป่าสักโต (ไฮแกบริเวณ จังหวัดอุษายา , ปทุมธานี, สระบุรี) การให้บริการทางการ
ศึกษาแก่ประชากร และความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาของประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ครู
และบุคลากรนักเรียนในชุมชน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และ
แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมด ได้นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการหาความถี่และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่าสภาพการศึกษาของกลุ่มประชากร มีปัญหาคล้ายคลึงกับผลการวิจัย
อื่น ๆ ที่ผ่านมาในหลาย ๆ ด้าน ปัญหาสำคัญที่พบคือ สภาวะแวดล้อมทางการศึกษาของประชากร
ในเขตป่าสักโต ไม่สัมพันธ์กับความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงของประชากร กล่าวคือ
ประชากรมีความคิดเห็นต่อการศึกษาในทางที่ดี แต่ผู้ให้บริการการศึกษาไม่มีความคล่องตัวในการ
อำนวยความสะดวก และผู้รับบริการก็ไม่อาจใช้ประโยชน์ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาตนเอง และท้องถิ่นตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่.

สถาบันส่งเสริมบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

The Study on Education of Population in the Lower Pasak Irrigation Zone

The purposes of this research were to study the educational background of the population in the Lower Pasak Irrigation zone (In the area of Ayuthaya, Patoomthani and Saraburi provinces) the educational services offered by the government and the relationships between the environment and the education of the population.

The subjects of the study were elementary school administrators, teachers, parents in the community which were drawn out by stratified random sampling techniques. A questionnaires and an interview sheet were used as the instruments for data collection. The obtained data were analyzed by means of percentage and arithmetic mean.

The findings were as follows : Educational background of the population in this region has similar problems to other related researches in many aspects. The important one is that educational environment of the population in this area has no relationship to their opinions and real situation. Their opinions concerning education are generally good but the educational services provided by the government are insufficient and cannot be used in harmony with their everyday living so that they can improve themselves and develop their own environment.

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
วัตถุประสงค์	5
เครื่องมือและวิธีการวิจัย	6
ผลการวิจัย	8
วิจารณ์	15
บทสรุป	17
บรรณานุกรม	18
ภาคผนวก	20

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ลำดับที่		หน้า
1	ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่ทำการสำรวจบริเวณป่าสักโต	21
2	ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่ทำการสำรวจเขต 4 อำเภอวังน้อย	22
3	ภาพที่ 3 แสดงพื้นที่ทำการสำรวจเขต 6 อำเภอดอนหลวง	23
4	ภาพที่ 4 แสดงพื้นที่ทำการสำรวจเขต 10 อำเภอหนองแค	24

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ลำดับที่			หน้า
1	ตารางที่ 1	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรในเขตป่าสักโต	25
2	ตารางที่ 2	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร เขตอำเภอวังน้อย	26
3	ตารางที่ 3	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร เขตอำเภอคลองหลวง	27
4	ตารางที่ 4	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร เขตอำเภอหนองแค	28

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

สืบเนื่องจากโครงการการศึกษา "การจัดการน้ำและการใช้ที่ดินในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง" ซึ่งสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ริเริ่มวางแผนศึกษาโดยแบ่งเป็นโครงการวิจัยย่อย ๆ ต่าง ๆ หลายแง่มุม เพื่อให้ได้ข้อมูลละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาการพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่การเกษตรในบริเวณดังกล่าว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในบริเวณนั้นตามนโยบายของรัฐบาล

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้" เป็นโครงการย่อยโครงการหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ทำการศึกษาสภาพ รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของประชากร เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณา

ความสำคัญของปัญหา

บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ตั้งอยู่ในทุ่งราบภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ด้วยมีโครงการชลประทานที่ดีเยี่ยม เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2459 บริเวณนี้ครอบคลุมพื้นที่ 680,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอยุธยา สระบุรี และปทุมธานี เนื่องจากเป็นบริเวณที่รับน้ำเพื่อการชลประทานจากแม่น้ำป่าสัก จึงมีชื่อเรียกว่า โครงการชลประทานป่าสักใต้ โดยรับน้ำจากเขื่อนที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดอยุธยา ชื่อ เขื่อนพระราม 6 ระบายเข้ามาทางคลองระพีพัฒน์ และคลองรังสิต

ปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะหลังคือ บริเวณท้องที่บางแห่งไม่ให้เกิดผลทางเกษตรเท่าที่ควร เนื่องจากมีรายงานว่าดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชาชนต้องเปลี่ยนอาชีพจากการทำนา มาทำการปลูกพืชไร่ชนิดอื่น อีกประการหนึ่ง ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ย้ายเข้าไปตั้งถิ่นฐานในเขตป่าสักใต้ เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้พบว่า โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งแต่เดิมนิยมอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหานำอากาศขาดแคลน ซึ่งมีคุณภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการอุตสาหกรรม และขาดแคลนน้ำประปาจากสวนกลาง จึงได้ย้ายเข้าไปตั้งในเขตป่าสักใต้ โดยเฉพาะตามสองข้างทางของถนนพหลโยธิน ตั้งแต่รังสิตถึงวังน้อย (ช่วง เปรมปรีดิ์, 2521)

ปัญหาดังกล่าวทำให้เป็นที่สงสัยว่า การใช้น้ำและการใช้ดินในบริเวณนี้จะต้องเปลี่ยนแปลงไป อันจะมีผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากเคยเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ให้ผลผลิตทางการเกษตรตลอดมา

งานวิจัย "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้" จึงมีความสำคัญไม่น้อยที่จะช่วยตอบคำถามเกี่ยวกับพื้นฐานการศึกษาของประชากร สภาพการศึกษาในปัจจุบัน และความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการศึกษาที่รัฐจัดให้

เป็นที่คาดว่าข้อมูลที่ได้รับอาจสะท้อนถึงความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาของประชากรในท้องถิ่นนั้น

เนื่องจากงานวิจัย "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้ เริ่มต้นโครงการ" ปีพุทธศักราช 2521 จึงควรวิเคราะห์ย้อนหลังถึงประเด็นปัญหาทางการศึกษาของประชากรในชนบท เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเชื่อมโยงกับผลการวิจัยเฉพาะท้องถิ่นในเขตป่าสักใต้ ซึ่งอาจจะชี้ให้เห็นภาพรวมของการศึกษาในชนบทของประเทศไทยได้กระจ่างยิ่งขึ้น

เป็นต้นว่า จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตโครงการพัฒนาชนบทลุ่มแม่น้ำแม่กลอง พ.ศ. 2517 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาในชนบท ปรากฏว่า ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท ส่วนใหญ่ (79.6 %) มีปัญหา ประมาณ $\frac{1}{4}$ ของปัญหาทั้งหมด เป็นเรื่องเกี่ยวกับการขาดอาคารสถานที่ เกือบ $\frac{1}{4}$ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความไม่พร้อมที่จะเรียนของนักเรียน นอกจากนี้คือปัญหาขาดครูและเจ้าหน้าที่ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน

และอื่น ๆ สถานภาพของผู้จบการศึกษาประถมปีที่ 4 ประมาณครึ่งหนึ่งศึกษาต่อ อีกประมาณ ครึ่งหนึ่งออกไปประกอบอาชีพ ผู้จบประถม 7 ก็มีสถานภาพคล้ายกับผู้จบประถม 4 กล่าวคือ ประมาณครึ่งหนึ่งศึกษาต่อ และมากกว่า $\frac{1}{3}$ เด็กน้อย (35.7%)ออกไปประกอบอาชีพ นอก จากนั้นไม่ทราบว่าจะไปทำอะไร (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2517)

ในปี พ.ศ. 2520 มีรายงานจากยูเนสโก เกี่ยวกับการรู้หนังสือในทวีปเอเชีย โดยกล่าวว่า จีนแดนแถบทวีปเอเชียและแถบริมมหาสมุทร มีผู้ไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมากกว่า ครึ่งหนึ่งของโลก ในรายงานกล่าวว่า นิยามของคำว่า อานหนังสือออก คือรู้หนังสือน้อยและ คิดเลขได้น้อย ซึ่งประชาชนในภูมิภาคแถบนี้ยอมรับกันว่าพอเพียงแล้วที่จะมีบทบาทในการพัฒนา ตนเอง และพัฒนาสภาพแวดล้อมของตน รายงานสรุปว่า การไม่รู้หนังสือของพลเมืองในแถบ นี้สูงกว่าตัวเลขที่ปรากฏในทางสถิติเสียอีก (ยูเนสโก, 1977)

จากเอกสาร เรื่อง "ความขาดแคลนทางการศึกษาในชนบท" คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 สรุปว่า ความขาดแคลนทางการศึกษาในชนบท มีสาเหตุมาจากการบริหาร การจัดสรรงบประมาณ และความยากจนของประชาชน เรื่อง เกี่ยวกับตัวครู จึงพบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถจ้างครูที่มีวุฒิสูงกว่าที่เป็นอยู่ เนื่องจากขึ้นอยู่กับงบประมาณและนโยบาย ครูที่มีวุฒิสูง ๆ ไม่ยอมไปสอนในถิ่นทุรกันดาร ครูที่ไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มวิทยฐานะส่วนใหญ่จะไม่ยอมกลับไปสอนที่เดิม ครูขาดความ ปลอดภัย หากต้องสอนในโรงเรียนในเขตทุรกันดาร และเมื่อขาดครูที่มีวุฒิ โรงเรียนจึงต้อง จ้างครูชั่วคราวที่เรียก "ครูช่วยสอน"

จากเอกสารเล่มเดียวกัน กล่าวถึงความขาดแคลนในชนบทอันเนื่องมาจากผู้ปกครอง ยากจน มีผลให้เกิดปัญหาความขาดแคลนทางด้านตัวเด็ก เช่น เด็กขาดเครื่องแต่งตัว ขาดแบบ เรียนและเครื่องเขียน เด็กขาดอาหารโดยเฉพาะอาหารกลางวัน และพบว่าในภาคอีสานมี อัตราการเจริญเติบโตต่ำสุด ทำให้เด็กขาดเรียนเพราะเจ็บป่วยถึง 65.7 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ พบว่าโดยทั่วไปการขาดเรียนของเด็กซึ่งมีผลกระทบมาจากเศรษฐกิจนั้นเป็นเหตุเป็นผลทำให้ เด็กต้องช่วยงานบ้านถึง 62.2 เปอร์เซ็นต์

การวิจัยของ จรรยา สุวรรณทัต ปีการศึกษา 2522 เรื่อง "สุขภาพจิตของครูชั้น
 กันตาร ซึ่งสัมพันธ์กับปัญหาการสอนและเจตนาคติที่มีต่อเด็ก" พบว่า สาเหตุจากตัวเด็กคือ
 เด็กไม่สนใจการเรียน สติปัญญาไม่ดี ขาดความพร้อมในการเรียน ความสามารถของเด็ก
 ไม่เป็นไปตามวุฒิภาวะ สาเหตุจากครูปกครองที่สำคัญที่สุด คือ ความยากจนนั้น ก่อให้เกิดปัญหา
 ตามมา คือ เด็กขาดอุปกรณ์การเรียน ไม่มีเครื่องแต่งกาย ขาดอาหาร ถูกใช้แรงงานที่บ้าน
 มากเกินไป ปัญหาของลงมา คือ ครูปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ซึ่งมีสาเหตุ
 มาจากการที่ครูปกครองขาดการศึกษา ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้เกิดการละเลย
 ขาดการกระทำหรือรื้อรันทจะช่วยเด็กด้านการเรียน นอกจากนั้นยังมีปัญหาอื่น ๆ เช่น พ่อแม่ติดยา
 เสพติด การทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว บ้านอยู่ในถิ่นผู้ก่อการร้าย ทำให้ต้องย้ายถิ่นอยู่
 เสมอ (จรรยา สุวรรณทัต, 2522)

งานวิจัยของ จรรยา กล่าวไว้ว่า ปัญหาจากตัวเด็กและครูปกครองมีผลกระทบต่อ
 สุขภาพจิตของครู เช่น ครูขาดความตั้งใจในการสอน ครูขาดประสบการณ์และความรู้ ขาด
 ความชำนาญในภาษาท้องถิ่นที่เด็กพูด ขาดการอบรมเด็กในทางศีลธรรม และอื่น ๆ

จากข้อมูลดังกล่าวแล้ว พอจะเป็นแนวทางชี้ให้เห็นการรวบรวมประเด็นปัญหาใน
 การวิจัยที่อาจจะคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันออกไป ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ที่จะนำเอาผลที่ได้
 ไปพิจารณาพร้อมกับโครงการวิจัยย่อยสาขาอื่น จึงคาดว่า การวิจัย เรื่อง "การศึกษาสภาพ
 การศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้" จะให้ประโยชน์
 ต่อโครงการแม่บท ในการชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาระยะ
 ของประชากรในท้องถิ่น อันอาจเป็นสาเหตุหนึ่งในหลาย ๆ สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลง
 การใช้น้ำและที่ดินในบริเวณพื้นที่การชลประทานป่าสักใต้ ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ
 การพิจารณาการบริหารและวางแผนการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมและประชากร
 ในท้องถิ่น ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต โดยเฉพาะการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม
 ของรัฐ ในบริเวณพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างให้เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เพื่อการผลิต "ข้าว"
 ต่อไปนั้น ประสบผลสำเร็จตรงเป้าหมายทันต่อเหตุการณ์.

วัตถุประสงค์

โครงการวิจัย "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักโต" มีวัตถุประสงค์ คือ

- เพื่อศึกษาพื้นฐานการศึกษาของประชากร
- เพื่อศึกษาการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชากร
- เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาของประชากร
- เพื่อหาข้อสรุปบางประการ และขอเสนอแนะทางการปรับปรุงระบบการศึกษา
แก่ชุมชนให้ดีขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือและวิธีการวิจัย

พื้นที่บริเวณเขตชลประทานป่าสักใต้ ซึ่งกว้างใหญ่ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ 3 จังหวัด คือ จังหวัดอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี นั้น จากการรายงานการวิจัยส่วนใหญ่ของโครงการย่อยอื่น ๆ ใกล้เคียงถึงอำเภอที่อยู่ในบริเวณชลประทาน จำนวน 10 อำเภอ ในจังหวัดอยุธยา 5 อำเภอ ได้แก่ (1) อำเภอบางบาล (2) อำเภอภาชี (3) อำเภอบางบาล (4) อำเภอวังน้อย และ (5) อำเภอบางปะอิน ในจังหวัดปทุมธานี 3 อำเภอ ได้แก่ (6) อำเภอลองหลวง (7) อำเภอหนองเสือ และ (8) อำเภอชัยบาดาล ในจังหวัดสระบุรี 2 อำเภอ ได้แก่ (9) อำเภอวิหารแดง และ (10) อำเภอหนองแค

อำเภอดังกล่าวบางอำเภอมีพื้นที่อยู่ในเขตภูมิศาสตร์ป่าสักใต้อยู่ บางอำเภอมิได้รับการค้นคว้าข้อมูลทุกอย่าง บางอำเภอมีพื้นที่อยู่ในเขตโครงการชลประทานมากที่สุด และได้รับการศึกษาข้อมูลหลาย ๆ ด้าน

เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับโครงการย่อยสาขาอื่น การดำเนินงานวิจัย "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่ชลประทานโครงการป่าสักใต้" จึงได้ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตอำเภอที่ถูกกล่าวถึงซ้ำ ๆ รวมทั้งมีเนื้อที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภูมิศาสตร์ป่าสักใต้อยู่แห่งละ 1 อำเภอ รวม 3 แห่ง เพื่อหาข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในการพิจารณาว่าเขตเดียวกันใดดีถ้วน เขตอำเภอทั้ง 3 ได้แก่ เขต 4 อำเภอวังน้อย จังหวัดอยุธยา เขต 6 อำเภอลองหลวงจังหวัดปทุมธานี และเขต 10 อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี (ดูภาพ 1 - 4 ประกอบ)

ตัวอย่างประชากรมี 3 ประเภทคือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรได้จากผู้เกี่ยวข้องในระดับการศึกษาภาคบังคับ คือ จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มละ 35 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1/3 ของแต่ละเขตได้ จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 21 โรงเรียน ผู้บริหาร 21 คน ครู 50 คน ผู้ปกครองจำนวน 210 คน จำนวนผู้ปกครองตามโรงเรียนนั้น ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย คือ ดูจากทะเบียนรายชื่อนักเรียน

ระดับประถมปีที่ 3 ทั้งหมด แล้วเลือกผู้ปกครองของนักเรียนหนึ่งคนเว้นหนึ่งคนจนครบ
จำนวน (คูภาคผนวก)

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม มี 3 ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและ
ครู 2 ชุด เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 1 ชุด

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้น
เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางการ
ศึกษา และตอนที่ 3 เป็นข้อมูลตามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น แบบสอบถามทั้งหมดได้นำ
มาใช้ภาคสนาม เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ 2522 และได้กลับคืนมาทั้งหมด

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยตามความ
เหมาะสม.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย

ตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่ได้จาก อำเภอวังน้อย อำเภอลาดหลวง และอำเภอหนองแค สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของประชากร

1.1 ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจำนวน 210 คน ที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (73%) อยู่ในช่วงอายุ ตั้งแต่ 31 - 50 ปี เกือบ 80 เปอร์เซ็นต์จบการศึกษาประมปีที่ 4 ครอบครัวยุคใหม่ส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ในถิ่นเดิมของตน (73%) นอกนั้นอพยพมาจากจังหวัดใกล้เคียง คือ อโยธยา ปทุมธานี และสระบุรี ที่มาจากจังหวัดใกล้เคียง ๆ รวมทั้งกรุงเทพฯ มีจำนวนน้อย (13%) ครอบครัวยุคใหม่ที่ตั้งรกรากอยู่นานเกิน 21 ปี จนถึง 50 ปี มีจำนวน 64 เปอร์เซ็นต์ ผู้ที่เข้ามาอยู่ไม่ถึง 20 ปี มีจำนวน 24 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นคนสูงอายุที่อยู่มานานเกิน 50 ปีขึ้นไป

อาชีพ "ทำนา" เป็นอาชีพหลักของผู้ปกครองส่วนใหญ่ (60%) อาชีพรองมีบ้าง (37%) ส่วนน้อยมีอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอื่น ๆ มีไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ การประกอบอาชีพรองส่วนใหญ่ก็คือ "รับจ้าง" นั่นเอง รายได้จากอาชีพหลักนั้นแตกต่างกัน ตั้งแต่ไม่ถึง 1000 บาท จนถึงมีรายได้ 3000 บาทต่อเดือน มีเป็นจำนวนมาก (88%) ผู้ที่มีรายได้เกิน 3000 บาทต่อเดือน มีไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ ส่วนรายได้ของผู้ที่มีอาชีพรองซึ่งมีจำนวนน้อยอยู่แล้วนั้น อยู่ในระหว่างต่ำกว่า 1000 บาท จนถึงไม่เกิน 2000 บาทต่อเดือน เป็นส่วนใหญ่

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีฐานะมั่นคง คือมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองมีเป็นจำนวนน้อย (24%) เกือบ ครึ่งหนึ่งเป็นผู้เช่าที่ดิน ประมาณ 20 กว่าเปอร์เซ็นต์เป็นผู้อาศัยที่ดินผู้อื่น นอกนั้นไม่มีทั้งบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง

1.2 ครู

จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 50 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง ครูทั้งหมดมีอายุในช่วงระหว่าง 20 - 29 ปี (72%) นอกนั้นมีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถาม 60 เปอร์เซ็นต์ เป็นโสด

ครูส่วนใหญ่ (66%) มีวุฒิป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า ที่เหลือคือผู้ที่มีวุฒิป.กศ.ต้น และวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวนพอ ๆ กัน มีครูจำนวน 75 เปอร์เซ็นต์มาจากท้องถิ่นที่เหลือเป็นคนในท้องถิ่นนั้น

ครูจำนวน 66 เปอร์เซ็นต์ ทำงานในอาชีพนี้มานาน ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป แต่ยังไม่ถึง 7 ปี ครูที่มาปฏิบัติงานในท้องถิ่นป่าสักใต้ในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี มีจำนวนครึ่งหนึ่งของทั้งหมด อีก 20 เปอร์เซ็นต์ ทำงานที่นานระหว่าง 4 - 7 ปี เกือบถึง 15 เปอร์เซ็นต์ มาอยู่ไม่ถึง 1 ปี

ครูส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพรองเพื่อเสริมรายได้ ส่วนน้อยประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ ที่มีอาชีพรองคือทำนา ทำสวน และอื่น ๆ ครูจำนวนมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ มีความเห็นว่าจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากอาชีพรอง เพื่อช่วยให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น

ที่พักของครูจำนวน 50 เปอร์เซ็นต์ คือบ้านพักครู ครูที่อยู่บ้านของตนเองมีจำนวน 37 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นอาศัยอยู่กับญาติและผู้อื่น

1.3 ผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวนทั้งหมด มี 21 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย ผู้บริหารทั้งหมดมีอายุแตกต่างกัน อายุสูงสุด เกิน 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด (42%) จำนวนผู้บริหารที่เป็นโสดมีเท่า ๆ กับผู้ที่แต่งงานแล้ว

ผู้บริหารมีวุฒิป.กศ. และป.กศ.สูง เป็นส่วนใหญ่ (62%) ผู้บริหารส่วนมากมีได้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นนั้น (62%) ผู้บริหารจำนวนหนึ่งทำงานในท้องถิ่นนั้นนานระหว่าง 2 - 6 ปีมีเกือบ 20 เปอร์เซ็นต์ ที่อยู่ยาวนานถึง 28 ปีมี 14 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นทำงานนานแตกต่างกันไป มีตั้งแต่ 1 ปี ถึง 38 ปี ไม่มีเปอร์เซ็นต์สูงเห็นเด่นชัด

ผู้บริหารมีอาชีพรองเสริมรายได้จำนวนไม่น้อย (66%) อาชีพรองคือ ทำนา ทำสวน ค้าขาย และอื่น ๆ ผู้บริหารจำนวน 76 เปอร์เซ็นต์เห็นว่าจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากอาชีพรอง

ผู้บริหารโรงเรียนมีบ้านเป็นของตนเอง จำนวน 85 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นอยู่บ้านพักครู

2. สภาพการศึกษาในปัจจุบัน

2.1 ผู้ปกครอง ผู้ปกครองทั้งหมดมีบุตรโดยเฉลี่ย ครอบครัวละ 5 คน บุตรของผู้ปกครองจำนวน 55 เปอร์เซ็นต์ อยู่ในวัยกำลังศึกษาเดาเรียนการศึกษากากระดับมัธยม (อายุ 6 - 15 ปี) 10 เปอร์เซ็นต์ เป็นเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 1 - 5 ปี) นอกนั้นเป็นบุตรที่อยู่ในวัยทำงาน

การศึกษาของบุตรที่ผ่านมา จบประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันกำลังเรียนในระดับประถมศึกษาจำนวน 43 เปอร์เซ็นต์ ที่เรียนจบสูงกว่าประถม 4 (ป.7, ม.ศ.3) มีบ้าง (8%) มีผู้ที่กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาบางเหมือนกันจำนวนประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นคือพวกที่ยังไม่ได้เข้าเรียน เรียนไม่จบบ้าง รวมทั้งพวกที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ประมาณเกือบ 17 เปอร์เซ็นต์

สำหรับบุตรที่เรียนจบการศึกษาแล้ว ไม่ว่าจะระดับใด ช่วยทำนาเป็นจำนวน 55 เปอร์เซ็นต์ มีอาชีพรับจ้างชั่วคราว เช่น ชักดิน แยกหาม ประมาณ 23 เปอร์เซ็นต์ เป็นลูกจ้างบริษัทโรงงาน 10 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นค้าขายและรับราชการ

สำหรับบุตรที่กำลังเรียนหนังสือ ใ้ส่งให้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้านเพราะสะดวกต่อการเดินทาง นักเรียนเดินไปโรงเรียนด้วยเท้ามากกว่าใช้รถยนต์เป็นส่วนใหญ่ (81%) ระยะเวลาในการเดินทางใช้เวลาตั้งแต่ 5 นาที ถึง 15 นาที เป็นจำนวนเกือบ 70 เปอร์เซ็นต์

ผู้ปกครองต้องการให้บุตรเรียนเพียงระดับประถมศึกษา (ป.4 - ป.6) มีจำนวน 34 เปอร์เซ็นต์ พอ ๆ กับจำนวนที่ต้องการตามใจบุตร มีผู้ปกครองจำนวนน้อยต้องการให้บุตรเรียนถึงระดับมัธยมและอุดมศึกษา เพียง 16 เปอร์เซ็นต์ และ 11 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

ผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรเรียนมากกว่าระดับประถมศึกษา มีเหตุผลว่าเพราะยากจน บุตรเรียนไม่เก่ง และเพราะบุตรเป็นผู้หญิงไม่ควรเรียนมาก

ผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรเรียนสูงกว่าระดับประถมศึกษา มีเหตุผลตรงข้ามกับที่กล่าวมาทุกประการ และเพราะต้องการให้บุตรสบาย มีความรู้ และก้าวหน้า

2.2 ครู

ครูทั้งหมด 50 คน จำนวนครึ่งหนึ่งสอนตรงกับสาขาวิชาที่ได้เรียนมา ครูที่ทำหน้าที่สอนสัปดาห์ละ 25 - 27 ชั่วโมง (เท่ากับสอนวันละ 5 ชั่วโมง) มีจำนวน 40 เปอร์เซ็นต์ ครูจำนวนหนึ่ง (25%) สอนมากกว่าสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 30 ชั่วโมง (เท่ากับสอนวันละ 6 ชั่วโมง)

ครูจำนวนไม่น้อยเคยได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ (62%) จำนวนหนึ่งเคยได้รับโอกาสให้ฟังการบรรยายเป็นครั้งคราว (53%) นอกจากงานสอน ครูทุกคนช่วยงานในหน้าที่อื่นต่าง ๆ กัน เช่นงานธุรการ การเงิน งานสารบรรณ และอื่น ๆ

ครูจำนวนหนึ่ง (27%) ได้รับความรู้เพิ่มเติมประกอบการสอนจากหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียนพอ ๆ กับจำนวนที่ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่โรงเรียนจัดอบรมหรือให้ฟังเป็นครั้งคราว ครูจำนวน 68 เปอร์เซ็นต์ ทองชวนชวหาความรู้เพิ่มเติมเอาเอง

ครูส่วนใหญ่เกือบ 95 เปอร์เซ็นต์ ทำอุปกรณ์ประกอบการสอนหนังสือด้วยตนเอง อุปกรณ์ที่ทำเป็นต้นว่า บัตรคำ และเก็บรูปภาพ วัสดุที่ใช้เป็นวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เช่นกระต่ายดิน ไม้ และอื่น ๆ

ครูที่รู้จักคุ้นเคยกับครูปกครองนักเรียนเป็นส่วนใหญ่มีจำนวน 55 เปอร์เซ็นต์ครูมีส่วนรวมช่วยเหลืองานของชุมชน โดยโรงเรียนให้ความร่วมมือมีจำนวนไม่น้อย (70%)

2.3 ผู้บริหาร

ผู้บริหารทั้งหมด 21 คน ดูแลโรงเรียนที่มีเนื้อที่ขนาดต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ 2 ไร่จนถึง 23 ไร่ โรงเรียนที่สำรวจมีนักเรียนแตกต่างกันตั้งแต่ 30 คนขึ้นไปจนถึง 400 คน โรงเรียนที่มีครูระหว่าง 4 - 8 คน มีจำนวน 61 เปอร์เซ็นต์ โรงเรียนนอกนั้นมีครูมากกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 16 คน โดยเฉลี่ยแต่ละโรงเรียนมีครู 1 คนต่อนักเรียน 1 ห้อง (จำนวนห้องละ 20 คน) 52 เปอร์เซ็นต์ตอบว่าโรงเรียนไม่มีครูเพียงพอ โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตวัด (61%) แม้โรงเรียนที่อยู่เขตอื่น ก็มีวัดเป็นสถานที่อยู่ใกล้โรงเรียนมากที่สุด โรงเรียนกับชุมชนอยู่ห่างกันตั้งแต่ 10 เมตร ครึ่งกิโลเมตร และ 4 กิโลเมตร

สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเช่นอาคารเรียน ส่วนใหญ่สร้างเป็นเรือนไม้ มีสภาพแข็งแรงพอใช้ โรงเรียนที่มีห้องประชุมมีเป็นจำนวนน้อย (23%) โรงเรียนที่ไม่มีห้องประชุมและโรงอาหารมีจำนวน 73 เปอร์เซ็นต์ โรงเรียนจำนวนกึ่งหนึ่งมีสนามหญ้า โรงเรียนที่ตีพอใช้ 47 เปอร์เซ็นต์มีห้องสมุดและห้องพยาบาล โรงเรียนส่วนใหญ่ 85 เปอร์เซ็นต์มีห้องพักครูอยู่ในสภาพดี โรงเรียนที่มีไฟฟ้าใช้มีจำนวน 66 เปอร์เซ็นต์

ผู้บริหารแจ้งว่าเมื่อระยะ 5 ปี (2516 - 2520) นักเรียนจำนวน 58 เปอร์เซ็นต์ เรียนต่อระดับสูงกว่าประถมศึกษา ปี 2519 - 2520 มีแนวโน้มว่าจำนวนนักเรียนที่กลับไปประกอบอาชีพเดิมของพ่อแม่หลังจากจบประถมศึกษาแล้วมีจำนวนลดลง

3. ความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการศึกษา

3.1 ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองครึ่งหนึ่ง (53%) มีความเห็นว่า บุตรไม่ตองนำความรู้กลับมาช่วยอาชีพเดิมของพ่อแม่ บุตรจะกลับมาช่วยประกอบอาชีพเดิมของพ่อแม่หรือไม่แล้วแต่บุตร ผู้ปกครองส่วนใหญ่ 84 เปอร์เซ็นต์ ไม่คิดย้ายไปอยู่ที่อื่น เหตุผลเพราะที่อยู่ปัจจุบันสบายดี และเพราะไม่รู้จะไปทำอะไรได้ในที่อื่น

ผู้ปกครองจำนวน 44 เปอร์เซ็นต์ ใ้รับการติดต่อจากโรงเรียนบ่อย ๆ เรื่องการขาดเรียนของบุตร สาเหตุที่บุตรขาดเรียน เพราะของขวยकुแลนอง ขวยงานบาน และเพราะบุตรเกเร

ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมดี (70%) และเห็นว่าคุณภาพทางการศึกษาดีอยู่แล้ว (76%) จำนวน 61 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าโรงเรียนเป็นแหล่งให้ความรู้แก่บุตร

ผู้ปกครอง (72%) เห็นว่า โรงเรียนไม่เคยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน เช่นการคุมกำเนิด ฯลฯ จำนวนสูงสุด (49%) เห็นว่าโรงเรียนไม่เคยจัดแสดงงานตามแบบวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น เช่น ลอยกระทง หรืออื่น ๆ ส่วนใหญ่ 78 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าโรงเรียนจัดบริการด้านสาธารณสุข เช่น ปลูกฝี ฉีดยา อยุบอยครั้ง นอกจากนั้นสิ่งที่เห็นทำบ่อย ๆ เช่น กีฬา งานสังสรรค์ผู้ปกครอง งานวันเด็ก เป็นต้น

3.2 ครู

ครูจำนวน 33 เปอร์เซ็นต์ มีความเห็นว่าโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงเรื่องวัสดุประกอบการสอนสำหรับครูเป็นอันดับ 1 ควรเพิ่มความรู้ทางวิชาการให้แก่ครูเป็นอันดับ 2 (20%) และควรเพิ่มครูให้มากขึ้นเป็นอันดับ 3 (22%) นอกนั้นครูทั้ง 50 คน แสดงความเห็นเรื่องการปรับปรุงโรงเรียนในเรื่องอื่น ๆ อีกในลักษณะกระจาย

ครูจำนวน 48 เปอร์เซ็นต์ แสดงความเห็นว่ถ้าตนเองจะต้องย้ายไปทำงานที่อื่นเพราะต้องการความสะดวกมากกว่าเดิม นอกนั้นมีความเห็นกระจุกกระจาย ครูจำนวน 53 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการสอนเท่าที่ควร เพราะนักเรียนขาดเรียนบ่อย ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ

ครูส่วนใหญ่ (75%) เห็นว่างานสอนหนังสือที่นั่นน่าสนใจ เพราะสิ่งแวดล้อมดี และผู้ปกครองให้ความนับถือ ครูที่เห็นตรงข้ามแจ่งว่า เพราะสอนหนักเกินไป และขาดอุปกรณ์ 85 เปอร์เซ็นต์ แจ่งว่าเลือกประกอบอาชีพครูเพราะใจรัก 75 เปอร์เซ็นต์ไม่คิดเปลี่ยนอาชีพอย่างอื่น ผู้ที่คิดเปลี่ยนอาชีพก็เพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจ

ครูส่วนมาก 86 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของบุตร ต้องการให้บุตรช่วยงานบ้านมากกว่า เช่น เลี้ยงน้อง ฝากงาน เป็นต้น

3.3 ผู้บริหาร

ผู้บริหารจำนวน 21 คน แจงว่าถ้าเป็นไปได้ โรงเรียนต้องการเพิ่มครูที่มีความชำนาญทางสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และพลศึกษาจากอนสาขาคอื่น แต่ครั้นให้จัดอันดับความสำคัญของการปรับปรุงโรงเรียน ผู้บริหารต้องการปรับปรุงอาคารเรียนก่อน เช่น อันดับ 1 (33%) ต้องการอุปกรณ์การเรียนเป็นอันดับ 2 (47%) ต้องการสวัสดิการครูเป็นอันดับ 3 (33%) ผู้บริหารทั้งหมดแสดงความต้องการในเรื่องอื่น ๆ ในลักษณะกระจาย

ผู้บริหารจำนวน 76 เปอร์เซ็นต์ แสดงความเห็น ว่า ถ้าตนเองจะต้องย้ายไปทำงานที่อื่น ก็เพราะต้องการความสะดวกมากกว่าเดิม ผู้บริหารจำนวน 52 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งใกล้เคียงกับครูมีความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการสอนเพราะนักเรียนขาดเรียนบ่อย และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ผู้บริหารจำนวน 90 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่างานครูเป็นงานที่น่าสนใจเพราะไม่ใช่งานหนัก มีอิสระ และช่วยประชาชนได้มาก

ผู้บริหารส่วนใหญ่ 81 เปอร์เซ็นต์ มีความเห็นเหมือนกับครูเรื่องผู้ปกครองให้ความสนใจด้านการศึกษา น้อย ต้องการให้บุตรช่วยทำงานในบ้านมากกว่า.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิจารณ์

ผลการวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นในประเด็นใหญ่ว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 ประเภท คือ ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งจะเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจน ดังนี้

ขอเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่มีต่อการศึกษาริซึ่งขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริงของประชากร

ประเภท	ความคิดเห็นต่อการศึกษา	สภาพความเป็นจริง
ผู้ปกครอง	- ต้องการให้บุตรเรียนต่อระดับสูงถึงระดับที่ใดก็ได้เพื่อทำงานอื่น (37.94%)	- มีบุตรโดยเฉลี่ยครอบครัวละ 5 คน - มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง จำนวนน้อย (24.19%) - มีบุตรกำลังเรียนมัธยมศึกษาจำนวนน้อย (7%) - บุตรขาดเรียนบ่อย เพราะต้องช่วยงานบ้าน เช่น ปลูกต้นไม้ (44.19%)
	- ไม่ต้องการให้บุตรกลับมาช่วยอาชีพเดิม (53.95%)	- ผู้ปกครองกำลังอยู่ในวัยทำงาน อายุ 31-50 ปี (73.15%) - ผู้ปกครองมีอาชีพทำนา (60.46%) - ผู้ปกครองให้บุตรช่วยทำนา (55.56%)
	- เห็นความสำคัญของการศึกษา (61.86%)	- ผู้ปกครองมีความรู้ ป.4 (78.13%)
	- นับถือครู (100%)	- โรงเรียนให้บริการผู้ปกครอง เพียงด้านสาธารณสุข (78.14%)

ประเภท	ความคิดเห็นต่อการศึกษา	สภาพความเป็นจริง
ครู	<ul style="list-style-type: none"> - สนใจอาชีพครู (75.92%) - ผู้ปกครองให้เกียรติครู (100%) - ควรเพิ่มความรู้ทางวิชาการ (20%) - ควรเพิ่มครู (22.22%) - ควรเพิ่มอุปกรณ์ (33.33%) 	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ที่ใหม่สะกดกว่า (48.16%) - ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของบุตร (86.13%) - ขวนขวายหาความรู้เอง (68.52%) - สอน 6 ช.ม.ต่อวัน และทำงานอื่น (100%) - ทำอุปกรณ์เองเท่าที่ทำได้ (95.81%)
ผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - อาชีพครูเป็นงานอิสระ ง่ายสังคม ไต่ถาม (90.12%) - ผู้ปกครองให้เกียรติผู้บริหาร (100%) - ควรปรับปรุงอาคารเรียนและ สวัสดิการครู (33.3%) 	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ ที่ใหม่สะกดกว่า (76.19) - ผู้ปกครองให้ความสนใจโรงเรียนน้อย เกินไป (81.13%) - โรงเรียนส่วนใหญ่มีครู 4- 8 คน (61.90%) - ครูสอน 6 ช.ม.ต่อวันและทำงานอื่น (100%)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุป

ข้อมูลดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่า สภาวะแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาของประชากรในเขตป่าสักไต่ ไม่สัมพันธ์กับความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงของประชากร เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงสมควรพิจารณาดังต่อไปนี้ร่วมด้วย คือ

1. การจัดการบริหาร และการวางแผนการศึกษาเพื่อประชากรในท้องถิ่นป่าสักไต่ ควรเน้นเป้าหมายการศึกษา เพื่ออาชีพของประชากรในท้องถิ่นนั้น มิฉะนั้นจะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อ "ทิ้งถิ่น"

2. ควรปรับปรุงวิธีการเกษตร ผ่านทางการศึกษาด้วยอีกวิธีหนึ่ง

3. โรงเรียนควรเป็นแหล่งบริการชุมชน ในด้านการเผยแพร่ความรู้ทางการศึกษาวิชาชีพและอื่น ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะรูปแบบการศึกษานอกโรงเรียน

4. การจัดขบวนการศึกษาควรให้สอดคล้องกัน โดยพิจารณาถึงแนวความคิด - เห็นและสภาพความเป็นจริง มิให้ขัดแย้งกันอีกต่อไป

5. รายงานการวิจัยนี้ เขียนสรุปเป็นเล่มสมบูรณ์ เมื่อปี พุทธศักราช 2525 อาจมี จุกจอก ว่า ข้อมูลบางประการไม่ทันสมัย แต่ประเด็นหลัก คือปัญหา "ความยากจน" ในชนบทยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่องและทันสมัยอยู่เช่นเดิม การปรับปรุงการพัฒนาประเทศ จึงควรคำนึงถึงปัญหาหลักนี้ โดยไม่ล้มรูปแบบการศึกษาใหม่ ๆ เป็นเครื่องมือ .

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล, โครงการ
พัฒนาชนบทลุ่มแม่น้ำแม่กลอง รายงานการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตโครงการ
พัฒนาชนบทลุ่มน้ำแม่กลอง พ.ศ. 2517. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2519.

จรรยา สุวรรณทัต, "สุขภาพจิตของครูถิ่นกันดาร ซึ่งสัมพันธ์กับปัญหาการสอนและเจตนาคติ
ที่มีต่อเด็ก," การวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 9 ฉบับที่ 1. (มิถุนายน 2522)

ชำระ เปรมปรีดิ์, รายงานความก้าวหน้า "อุทกวิทยาของเขตป่าสักไค้," เอกสารโรเนียว
สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2521.

วิชาการสัมมนาการประถมศึกษา, หัวข้อ "ความขาดแคลนทางการศึกษาในชนบท," เอกสาร
ประกอบการสัมมนา. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาล
งกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคต้นปีการศึกษา 2521.

วิทย์ แก้วเกษม, "การสำรวจการประปา ท้องสาม และโรงอาหารในท้องเรียนประถม
ศึกษา นอกเขตเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

สุวรรณ ประวรรณจะ, การคาดคะเนความต้องการอาคารสถานที่เรียนระดับประถมศึกษา
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาล
งกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการศึกษาและรายงานครูพ.ศ. 2520. กรุงเทพมหานคร:
สำนักนายกรัฐมนตรื.

สมใจ หอมเย็น, การเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสภาวะส่วนตัวของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา
ตอนปลาย, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

Unesco Regional Office for Education in Asia and Oceania,

"Literacy in Asia: A Continuing Challenge," Report.

Bangkok: Unesco, 1977.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

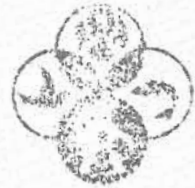

ของสมุด

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

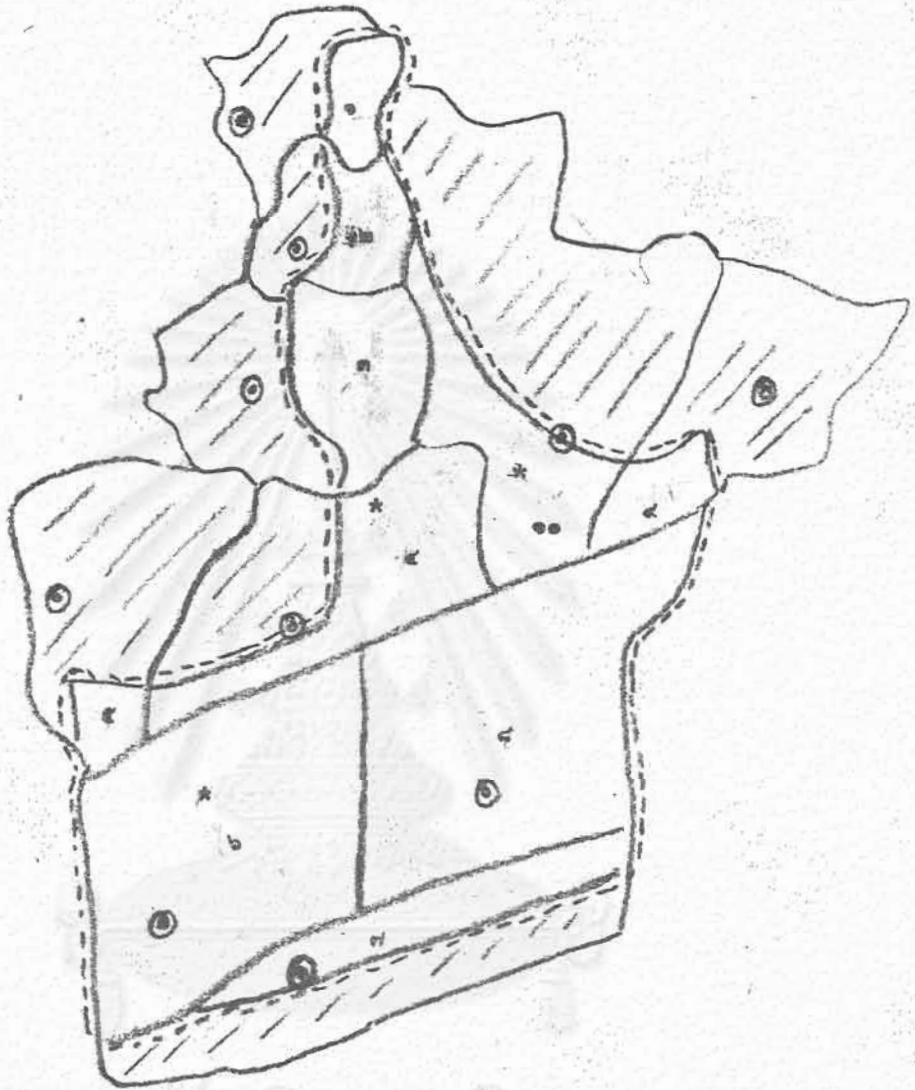

๑๗
304. 6
๑๖๕๘

ห้องสมุดสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ..... เลขที่ ๑๖๕๘๙

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสดงพื้นที่ทำการสำรวจบริเวณป่าสักใต้

- ๑. อำเภอท่าเรือ
- ๒. อำเภอท่าวชิ
- ๓. อำเภอสุทิม
- ๔. อำเภอวังน้อย
- ๕. อำเภอบางปะอิน
- ๖. อำเภอกลองหลวง
- ๗. อำเภอชัยภูมิ
- ๘. อำเภอหนองเสือ

จ.จ.อยุธยา

จ.ว.ปทุมธานี

๙. อำเภอวิหารแดง

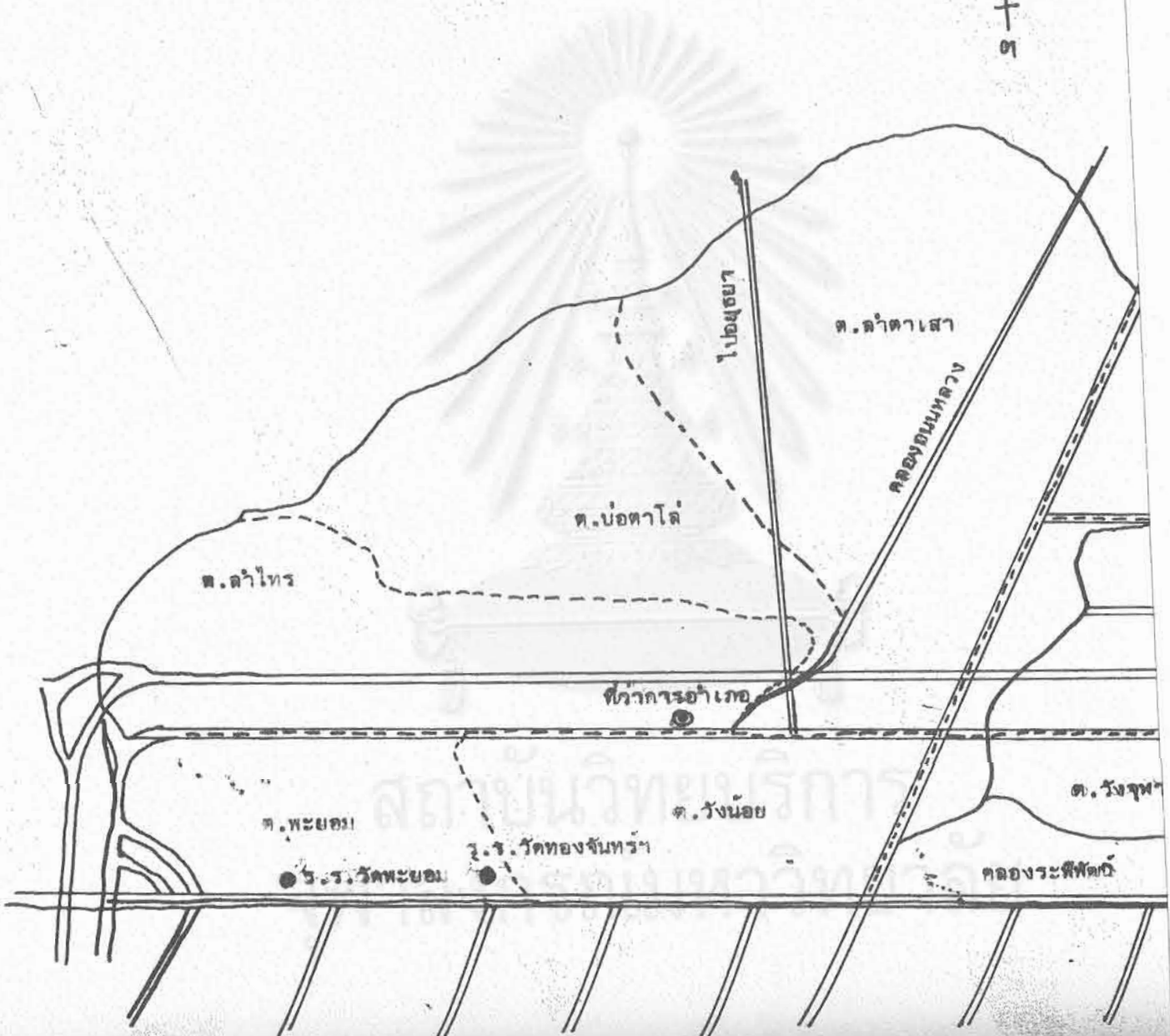
*๑๐. อำเภอหนองนาค

จ.ว.สระบุรี

⊙	ตัวทำการอำเภอ
*	พื้นที่ทำการสำรวจ
- - -	บริเวณป่าสักใต้

ภาพที่ ๒

แผนที่อำเภอวังน้อย

ต.ลำไทร

ต.บ่อตาโล่

ต.ลำตาเสา

คลองชลประทานหลวง

วิทยาลัยการอำเภอ

ต.พะยอม

ต.วังน้อย

ต.วังจุฬา

ร.ร. วัดทองจันทรา

ร.ร. วัดพะยอม

คลองระพีพัฒน์

สถาบันวิทยบริการ

ภาพที่ ๓

แผนที่อำเภอคลองหลวง

คลองระพีพัฒน์

ต.คลองหก

ร.ร. วัดศรีจันทร์พาราม

ต.คลองห้า

ต.คลองสี่

ต.คลองสาม

ร.ร. วัดตะวันเรือง

ต.คลองสอง

ร.ร. ลำสนธิ

ร.ร. วัดหินสาร์เกษตร

วัดศิษย์นิคม

วัดหนึ่ง

ร.ร. ศูนย์หญิงสามชั้น

ร.ร. รัตนโชติ

ร.ร. คลองหลวง

ต. คลองหลวง

ที่ว่าการอำเภอ

ร.ร. วัดโสมนัส

คลอง

ตารางที่ 1
แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตป่าสักใต้

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน		จำนวนผู้บริหาร		จำนวนครู		จำนวนผู้ปกครองนักเรียน	
		100%	35%	100%	35%	100%	35%	100%	35%
อุษายา	วังน้อย								
	(เขต4)	18	6	18	6	35	12	170	59
ปทุมธานี	คลองหลวง								
	(เขต6)	33	11	33	11	86	31	348	121
สระบุรี	หนองแค								
	(เขต10)	12	4	12	4	21	7	82	30
รวม		63	21	63	21*	142	50*	609	210*

* จำนวนตัวอย่างประชากร ในเขตป่าสักใต้ กลุ่มละ 35 เปอร์เซ็นต์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2
แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรในเขตอำเภอวังน้อย
จังหวัดอยุธยา

ลำดับที่	โรงเรียน	ตำบล	ผู้บริหาร	ครู		นักเรียน		ห้อง
				100%	35%	100%	35%	
1	วัดพะยอม	พะยอม	1	4	1	20	7	1
2	วัดทองจันทริการาม	พะยอม	1	4	1	24	8	1
3	คอตัน คลอง 27	สนับทึบ	1	5	2	23	8	1
4	วัดหนองโสน	สนับทึบ	1	4	1	13	5	1
5	บ้านลำแดง	หันตะเภา	1	9	4	47	16	2
6	สุวรรณสนิทวงศ์ พิทยา	ชะแมบ	1	9	3	43	15	2
		รวม	6*	35	12*	170	59*	8

* จำนวนตัวอย่างประชากร กลุ่มละ 35 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 3

แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรในเขตอำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ตำบล	ผู้บริหาร	ครู		นักเรียน		ห้อง ...
				100%	35%	100%	35%	
1	วัดคุณหญิงสมจัน	คลอง1	1	5	2	28	10	1
2	วัดพีชนิมิต	คลอง1	1	3	1	12	4	1
3	คลองหลวง	คลอง1	1	8	3	11	4	1
4	ลำสนุ่น	คลอง2	1	8	3	43	15	2
5	วัดกลางขุ่ม	คลอง2	1	10	4	46	16	2
6	วัดเกิดการอุคม	คลอง3	1	4	1	23	8	1
7	วัดตะวันเรือง	คลอง4	1	10	4	41	14	2
8	วัดหัตถสารเกษตร	คลอง5	1	15	5	41	14	1
9	วัดศิริจันทาราม	คลอง5	1	9	3	48	17	2
10	วัดหวานบุญ	คลอง6	1	9	3	27	9	1
11	ลินจือฮิศ	คลอง6	1	5	2	28	10	1
		รวม	11 *	86	31*	348	121 ^ม	15

* จำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มละ 35 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรในเขตอำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ตำบล	ผู้บริหาร	ครู		นักเรียน		ห้อง
				100%	35%	100%	35%	
1	วัดโคกแดง	โคกตูม	1	3	1	8	3	1
2	วัดราษฎร์เจริญ	หนองแรม	1	9	3	31	11	1
3	วัดคลอง 5	หนองโรง	1	3	1	10	4	1
4	วัดราษฎร์ศรัทธา ธรรม(วัดไผ่คำ)	ไผ่คำ	1	6	2	33	12	1
		รวม	4*	21	7*	82	30*	4

* ตัวอย่างประชากร กลุ่มละ 35 เปอร์เซ็นต์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 กุมภาพันธ์ 2522

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำการวิจัย เรื่อง "การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสัก ใต้" ในการนี้สถาบันได้มอบหมายให้ดิฉัน และคณะ ทำการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในท้องถิ่นของท่าน จากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

ดิฉันจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอให้โปรดสละเวลาอันมีค่า เพื่ออ่าน และตอบคำถามเหล่านี้ คำตอบจากท่านจะเป็นหลักฐานให้สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม นำไป เป็นข้อมูลที่ถูกต้องประกอบการวิเคราะห์พิจารณาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่ การชลประทานโครงการป่าสักใต้ ตามความเป็นจริง ผลการวิเคราะห์วิจัยนี้จะได้นำเสนอ แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อ เป็นแนวทางอันเกิดประโยชน์ทางการศึกษาของท้องถิ่นต่อไป

ขอขอบพระคุณในความร่วมมืออันดียิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

กองแก้ว เจริญอักษร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กองแก้ว เจริญอักษร)

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่ 1 (มี 9 หน้า)

แบบสอบถามผู้บริหาร

การศึกษาสภาพการศึกษา ของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทาน โครงการป่าสักใต้

ท้องที่ อำเภอ ..... ตำบล .....
ชื่อโรงเรียน .....

ผู้สอบถาม .....

ก. ข้อมูลส่วนตัว โปรดเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ข้างหน้าข้อความที่ต้องการ

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 19 ปี 30 - 39 ปี 50ปีขึ้นไป
 20 - 29 ปี 40 - 49 ปี

3. ลักษณะครอบครัว
 โสด แต่งงานแล้ว มีบุตร.....คน
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแล .....

4. วุฒิต่างการศึกษา
 ป.กศ. หรือเทียบเท่า
 ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

5. ภูมิลำเนาเดิม เป็นคนในท้องถิ่น มาจากที่อื่น

6. ประวัติการทำงาน ทำงานที่นี้ตั้งแต่ต้น ย้ายมาจากที่อื่น
ถ้าย้ายมาจากโรงเรียนอื่น ตำแหน่งเดิมของท่านคือ

- ครูใหญ่ ครูน้อย
 อื่น ๆ .....

7. จำนวนปีที่ปฏิบัติงานอาชีพครู .....

8. จำนวนปีที่ปฏิบัติงานที่นี้ .....

9. ครอบครัวของท่านมีอาชีพรองที่เสริมรายได้หลักหรือไม่

มี ไม่มี

10. ท่านคิดว่าฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวของท่าน จำเป็น ต้องอาศัยรายได้จากอาชีพรองหรือไม่ จำเป็น ไม่จำเป็น

11. สถานที่อยู่ของท่าน บ้านของท่านเอง บ้านพักครู
 บ้านเช่า อยู่กับญาติ
 อื่น ๆ .....

12. ท่านเดินทางไปทำงานโดย .....ใช้เวลาเดินทางประมาณ.....
นาที่/ชม.

13. ในท้องถิ่นของท่าน มีการก่อตั้งสมาคม ชุมชนหรือไม่
 มี ไม่มี

ถ้ามี ท่านเป็นกรรมการ หรือสมาชิกด้วยหรือไม่
 เป็น ไม่เป็น

ข. แบบสำรวจสภาพการศึกษา โปรดเติมข้อความ หรือทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ

1. สภาพอาคารและสถานที่

1.1 โรงเรียนของท่านมีจำนวนเนื้อที่.....เป็นโรงเรียนที่ตั้งเมื่อ พ.ศ.....

1.2 โรงเรียนของท่านปัจจุบัน มีจำนวนนักเรียน .....คน จำนวนครู....คน

1.3 เปิดสอนระดับชั้น

ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลายเริ่มเมื่อ.....

1.4 โรงเรียนของท่านอยู่ในเขต

วัด ชุมชน

นอกเขตวัด นอกเขตชุมชน

1.5 สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้โรงเรียนมากที่สุด คือ.....
 อยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ .....ก.ม.

1.6 ประเภทสิ่งก่อสร้างของอาคารเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศาลาวัด จำนวน.....หลัง   เรือนไม้ จำนวน.....หลัง
 ครึ่งตึกครึ่งไม้ จำนวน.....หลัง   ตึก จำนวน .....หลัง
 มีลักษณะอื่น ๆ (โปรดระบุ)..... จำนวน.....หลัง

1.7 สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของอาคาร

ลักษณะอาคาร	สภาพอาคาร							จำนวน
	แข็งแรง ดี	จำนวน	พอใช้ได้	จำนวน	ทรุด โทรม	จำนวน	สภาพอื่น ๆ	
ศาลาวัด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
เรือนไม้	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ครึ่งตึกครึ่งไม้	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ตึก	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
มีลักษณะอื่น	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

1.8 สิ่งแวดล้อมโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บริเวณโรงเรียนมีสิ่งต่อไปนี้

- สนามหญ้า   อยู่ในสภาพ.....
 ลานดิน   อยู่ในสภาพ.....
 สนามเล่นสำหรับเด็ก   อยู่ในสภาพ.....
 สนามฝึกกีฬากลางแจ้ง   อยู่ในสภาพ.....
 โรงฝึกกีฬาในร่ม   อยู่ในสภาพ.....
 ห้องฉายภาพยนตร์   อยู่ในสภาพ.....
 ห้องประชุม   อยู่ในสภาพ.....
 ห้องพยาบาล   อยู่ในสภาพ.....

- ห้องสมุด   อยู่ในสภาพ .....
- โรงอาหาร   อยู่ในสภาพ .....
- โรงฝึกงาน   อยู่ในสภาพ .....
- บ้านพักครู   อยู่ในสภาพ .....
- อื่น ๆ .....

1.9 สุขลักษณะในโรงเรียน

มีห้องส้วมนักเรียน จำนวน ..... ห้อง

สภาพ ดี   ปานกลาง   ทรุดโทรม

ลักษณะ อยู่รวมกันหญิงชาย   แยกกัน

มีห้องส้วมครู จำนวน ..... ห้อง

สภาพ ดี   ปานกลาง   ทรุดโทรม

ลักษณะ อยู่รวมกันหญิงชาย   แยกกัน

1.10 น้ำใช้ น้ำดื่ม

นำประปา   ใช้น้ำฝน

ใช้น้ำบอ ทำให้สะอาดโดยวิธี.....

ใช้น้ำจากแม่น้ำลำคลอง ทำให้สะอาดโดยวิธี.....

1.11 ไฟฟ้า

มีไฟฟ้า   ไม่มีไฟฟ้า

1.12 การรับประทานอาหารกลางวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โรงเรียนทำอาหารขาย   นำอาหารมาเอง

ให้ผู้ขนนำมาขาย   อนุญาตให้กลับไปรับประทานที่บ้าน

1.13 จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนต่อระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียนต่อชั้น	จำนวน นักเรียนหญิง	จำนวน นักเรียนชาย	จำนวน ครู
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
ชั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....

2. การรับนักเรียนเข้าศึกษา (เกณฑ์การรับนักเรียน)

2.1 สถิติจำนวนนักเรียนและสถานภาพของผู้จบการศึกษา (ย้อนหลัง 5 ปี)

ปีการศึกษา	จำนวน นักเรียน รับเข้า ป.1	จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	สถานภาพของผู้จบการศึกษา				ไม่ทราบ
			จำนวน นักเรียน จบชั้น สูงสุด	จำนวน นักเรียน ที่ศึกษา ต่อ	จำนวน นักเรียน ที่ประกอบ อาชีพผู้ เคมี ของพ่อแม่	จำนวน นักเรียน ประกอบ อาชีพอื่น	
2516							
2517							
2518							
2519							
2520							

2.2 ถ้าไม่มีสถิติ สถานภาพของผู้จบการศึกษาเท่าที่ผ่านมาคือ.....

.....

.....

3. บุคลากร

3.1 โรงเรียนของท่านมีจำนวนครูเพียงพอกับนักเรียนหรือไม่

พอ

ไม่พอ

3.2 วุฒิครูและจำนวนบุคลากรในโรงเรียน

บุคลากร	หญิง	ชาย	จำนวนรวม
ครูวุฒิต่ำกว่า ป.กศ.	.....	.....	.....
ครูวุฒิป.กศ. หรือเทียบเท่า	.....	.....	.....
ครูวุฒิป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า	.....	.....	.....
ครูวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	.....	.....	.....
ครูวุฒิสุงกว่าปริญญาตรี	.....	.....	.....
ครูวุฒิตอื่น ๆ	.....	.....	.....
เจ้าหน้าที่เสมียนพิมพ์	.....	.....	.....
คณงานภารโรง	.....	.....	.....

3.3 ถ้าเป็นไปได้ ท่านต้องการเพิ่มครูที่มีวุฒิ

ป.กศ. หรือเทียบเท่า

ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3.4 ถ้าเป็นไปได้ ท่านต้องการเพิ่มครูที่มีความชำนาญ เฉพาะ

☐ สาขาภาษาไทย	☐ สาขาภาษาต่างประเทศ
☐ สาขาสังคมศึกษา	☐ สาขาคณิตศาสตร์
☐ สาขาวิทยาศาสตร์	☐ สาขาพลศึกษา
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

4. อุปกรณ์

4.1 ความต้องการเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา โปรดเรียงลำดับความต้องการ

กระดาษสมุด - ดินสอ	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
แบบเรียน	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
หนังสือในห้องสมุด	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์กีฬา	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในวิชาคณิตศาสตร์	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในวิชาวิทยาศาสตร์	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในสังคมศึกษา	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในวิชาศิลปะศึกษา	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในวิชาดนตรีและนาฏศิลป์	ต้องการเป็นอันดับที่ .....
อุปกรณ์ในวิชาการงานและอาชีพตามหลักสูตรใหม่ 2521	ต้องการเป็นอันดับที่ .....

ค. แบบสอบถามความเห็น โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความต่อไปนี้

1. ท่านคิดว่า สาเหตุที่ครูต้องการย้าย เข้า - ออก เพื่อทำงานในโรงเรียนแห่งนี้ใหม่

เพราะ

☐ ต้องการความสะดวกมากกว่าเดิม	☐ เหตุผลของครอบครัว
☐ เกี่ยวกับความก้าวหน้า เช่น การเลื่อนขั้น ตำแหน่ง ฯลฯ	
☐ เหตุผลอื่น ๆ คือ.....	

.....

2. ถ้าท่านคิดว่า โรงเรียนของท่าน ควรได้รับการปรับปรุงเรื่องต่อไปนี้ ขอได้โปรดเรียงลำดับความสำคัญ

อาคารสถานที่ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

เพราะ .....

สวัสดิการครู ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

.....

การเพิ่มครูและเจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

เพราะ .....

การให้ความรู้ทางวิชาการ เช่นการอบรมครู ฯลฯ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่.....

.....เพราะ .....

งบประมาณ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

เพราะ .....

อื่น ๆ .....

.....

3. ความเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ไม่ค่อยดี เพราะนักเรียนขาดเรียนบ่อย

ไม่ค่อยดี เพราะขาดสถานที่และอุปกรณ์

ไม่มีปัญหาใด ๆ

มีปัญหาอื่น ๆ เช่น .....

.....

4. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารโรงเรียน ท่านคิดว่างานในหน้าที่ของท่านน่าสนใจหรือไม่ น่าสนใจเพียงใด (เช่นงานหนักเกินไป หรือมีอิสระ สิ่งแวดล้อมดี เป็นต้น) ขอได้โปรดแสดงความเห็น

น่าสนใจ .....

.....

.....

ไม่น่าสนใจ .....

.....

5. ท่านมีความคิดว่า ผู้ปกครองในท้องถิ่นของท่าน มีความสนใจในการศึกษาของบุตรหลานของท่านเพียงใด กรุณาแสดงความเห็น .....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่ 3 (มี 6 หน้า)

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้

ท้องที่อำเภอ ..... ตำบล .....

ผู้สอบถาม .....

ก. ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ลักษณะครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ตอญดูแล ..... คน
จำนวนบุตร ..... คน

4. การศึกษา .....

5. ภูมิลำเนาเดิม ..... อยู่ที่นั่นนาน ..... ปี

6. อาชีพหลัก .....

รายได้ (จากอาชีพหลัก) ต่อเดือน (พยายามเก็บข้อมูลละเอียดเพื่อประเมิน
รายได้ต่อเดือน)

ต่ำกว่า 1000 บาท ระหว่าง 1000 - 2000 บาท

ระหว่าง 2000 - 3000 บาท

3000 บาทขึ้นไป

อื่น ๆ .....

7. อาชีพรอง

รายได้ (จากอาชีพรอง) ต่อเดือน

ต่ำกว่า 1000 บาท ระหว่าง 1000 - 2000 บาท

ระหว่าง 2000 - 3000 บาท

3000 บาทขึ้นไป

อื่น ๆ .....

8. สถานที่อยู่ของท่าน

- บ้านและที่ดินเป็นของท่าน
- บ้านเป็นของท่านแต่ที่ดินเขาอยู่
- บ้านเป็นของท่านแต่ที่ดินอาศัยอยู่
- บ้านและที่ดินอาศัยอยู่ (ไม่จ่ายค่าเช่า)
- บ้านและที่ดินเขาอยู่

อื่น ๆ .....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. แบบสำรวจสภาพการศึกษา โปรดกรอกาเติมข้อความหรือเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ

1. จำนวนบุตร.....คน

บุตร คนที	เพศ		อายุ	สภาพการ ศึกษา	อาชีพ-สถานที่ ทำงานหรือ โรงเรียน	เหตุฉนวนในการ เลือกที่ทำงาน หรือโรงเรียน	ที่พัก อาศัย	วิธีการเดินทาง						ใช้เวลา เดินทาง ชม. / นาที	หมายเหตุ
	ช	อู						เดิน	เรื่อ	รถโดย सार	จักร- ยาน	รถ ยนต์	อื่น ๆ		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ความต้องการตามการศึกษาให้บุตร (พยายามสอดคล้องมาให้ละเอียด)

บุตรคนที่	อายุ	เพศ		ต้องการให้บุตรศึกษาถึงระดับใด						ต้องการให้ศึกษาต่อเพราะ.....	แล้วแต่บุตร	ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อเพราะ .....
				ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		อุดมศึกษา				
		๑	๒	ป1-ป4	ป5-ป6	ม1-ม3	ม.ปลาย	อหุปริญญา	ปริญญา			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. แบบสอบถามความเห็น

1. ท่านคิดว่าบุตรเมื่อเรียนจบการศึกษาแล้วควรนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงอาชีพเดิมของท่านบางหรือไม่ ควร ไม่ควร

เพราะ.....

2. ท่านมีความคิดจะพาครอบครัวย้ายออกจากท้องถิ่นเดิมไปอยู่ที่อื่นหรือไม่

คิด เพราะ .....

.....

ไม่คิด เพราะ .....

.....

3. ท่านได้รับการติดต่อจากโรงเรียนบ่อยหรือไม่

บ่อย ไม่บ่อย

เรื่องที่ท่านได้รับการติดต่อคือ .....

4. เมื่อท่านได้รับการติดต่อให้ไปโรงเรียนด้วยเรื่องใด ๆ ก็ดี ท่าน

ไปเกือบทุกครั้ง

ไม่ค่อยไป เพราะ .....

ไม่ไปเองแต่มอบหมายให้ผู้อื่นไปแทน

5. การขาดเรียนของบุตรของท่าน

จำนวนบุตรที่เรียนต้น	บุตรคนที่	ระดับชั้น	ชื่อโรงเรียน	ขาดเรียนบ่อย ๆ เพราะ	ไม่โรงเรียนสม่ำเสมอ
				.....	
				.....	
				.....	
				.....	
				.....	

6. ท่านรู้จักคุ้นเคยกับครูใหญ่และครูในโรงเรียนของบุตรของท่านบ้างหรือไม่

รู้จักทุกคน

รู้จักเป็นส่วนใหญ่

รู้จักเป็นส่วนน้อย

ไม่รู้จักเลย

7. สภาพแวดล้อมและสภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นที่บุตรศึกษาอยู่

ชื่อโรงเรียน ที่บุตรศึกษา	สภาพแวดล้อมในโรงเรียน				สภาพการศึกษา			
	ดี เหมาะสม	พอใช้ ไต่	ทรุด โทรม	ไม่ทราบ	คุณภาพ ดี	พอใช้ ไต่	คุณภาพ ต่ำ	ไม่ทราบ

8. ท่านเห็นว่าครูใหญ่และครูในโรงเรียนในท้องถิ่นของท่าน ได้จัดให้มีสิ่งต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด

กิจกรรม	ทำบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยทำ
	1. จัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน เช่น การคุมกำเนิด ฯลฯ		
2. จัดแสดงงานตามวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น เช่น ลอบกระถาง เป็นต้น			
3. จัดบริการด้านสาธารณสุข เช่น ปลูกฝี ฉีดยา			
4. อื่น ๆ เช่น			

9. ท่านคิดว่าการตั้งโรงเรียนในท้องถิ่นของท่านเป็นประโยชน์แก่ครอบครัวของท่านในด้านใดบ้าง

.....
 .....

แบบสอบถามชุดที่ 2 (มี 5 หน้า)

แบบสอบถามครู

การศึกษาสภาพการศึกษาของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทานโครงการป่าสักใต้

ท้องที่ อำเภอ ..... ตำบล .....

ชื่อโรงเรียน .....

ผู้สอบถาม

ก. ข้อมูลส่วนตัว โปรดเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ข้างหน้าข้อความที่ต้องการ

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ต่ำกว่า 19 ปี 20 - 29 ปี

30 - 39 ปี 40 - 49 ปี

50 ปีขึ้นไป

3. ลักษณะครอบครัว

โสด

แต่งงานแล้ว มีบุตร.....คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแล .....

4. วุฒิต่างการศึกษา

ต่ำกว่าป.กศ.

ป.กศ.หรือเทียบเท่า

ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

อื่น ๆ โปรดระบุ .....

5. ภูมิลำเนาเดิม

เป็นคนในท้องถิ่น

มาจากที่อื่น

6. ประวัติการทำงาน

ทำงานที่นี้ตั้งแต่ต้น

ย้ายมาจากที่อื่น

เหตุที่ย้าย .....

7. จำนวนปีที่ปฏิบัติงานอาชีพครู .....
8. จำนวนปีที่ปฏิบัติงานที่นี้ .....
9. ครอบครัวของท่านมีอาชีพรองที่เสริมรายได้หลักหรือไม่
 มี   ไม่มี   ถ้ามีคือ.....
10. ท่านคิดว่า ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวของท่าน จำเป็น ต้องอาศัยรายได้จากอาชีพรองหรือไม่   จำเป็น   ไม่จำเป็น
11. สถานที่อยู่ของท่าน
 บ้านของตนเอง   บ้านพักครู   บ้านเช่า
 อยู่กับญาติ   อื่น ๆ .....
12. ท่านเดินทางไปทำงานโดย ..... ใช้เวลาเดินทางประมาณ ..... นาที/ชม.

ข. แบบสำรวจสภาพการศึกษา

1. ท่านได้สอนหนังสือตรงกับสาขาวิชาที่ท่านเรียนมา
 ตรง   ไม่ตรง
2. ท่านสอนหนังสือสัปดาห์ละ ..... ชม. จำนวนวิชาที่สอน.....วิชา
3. ท่านเคยได้รับการปรับปรุงความรู้ทางวิชาการบ้างหรือไม่ เช่น
 การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิ   เคย   ไม่เคย
 การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้   เคย   ไม่เคย
 การฟังการบรรยายเป็นครั้งคราว   เคย   ไม่เคย
4. นอกจากสอนหนังสือตามหน้าที่ของท่าน ถ้าท่านต้องทำหน้าที่อื่น ท่านทำหน้าที่อะไรบ้าง
 ช่างงานบริหาร   ตำแหน่ง .....
 ช่างงานธุรการ   ตำแหน่ง .....
 อื่น ๆ .....

5. ท่านมีหนังสืออ่านประกอบในวิชาที่ท่านสอนบ้างหรือไม่

มี ไม่มี

6. ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ท่านได้รับจาก

หนังสือในห้องสมุด รร. จัดอบรมและจัดให้ฟังการบรรยายเป็น
 ทองชวนชวายหาเอง ครั้งคราว
 อื่น ๆ .....

7. ท่านทำอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ประกอบการสอนด้วยตนเองบ้างหรือไม่

ทำ ไม่ทำ

ถ้าทำ โปรดยกตัวอย่างและวัสดุที่ใช้ .....

8. ท่านรู้จักผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน

รู้จักทุกคน รู้จักเป็นส่วนใหญ่
 รู้จักเป็นส่วนใหญ่ ไม่รู้จักเลย

9. นอกจากงานสอนหนังสือในโรงเรียน ท่านมีส่วนรวมช่วยเหลืองานของชุมชนในค้ำต่าง ๆ โดยโรงเรียนให้ความร่วมมือ เช่น งานสงกรานต์ งานต้อนรับผู้ใหญ่ ฯลฯ

มีส่วนรวม เพราะ .....

ไม่มีส่วนรวม เพราะ .....

ค. แบบสอบถามความคิดเห็น

1. ถ้าท่านจะต้องย้ายเข้า - ออก เพื่อทำงานในโรงเรียนแห่งใหม่ เหตุผลก็เพราะ

ต้องการความสะดวกมากกว่าเดิม
 เหตุผลทางครอบครัว
 เกี่ยวกับความก้าวหน้า เช่น การเลื่อนชั้น ตำแหน่ง ฯลฯ
 เหตุผลอื่น ๆ .....

2. ถ้าท่านคิดว่า โรงเรียนของท่านควรได้รับการปรับปรุงเรื่องต่อไปนี้ ขอได้โปรดเรียงลำดับความสำคัญ

อาคารสถานที่ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

สวัสดิการครู ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

การให้ความรู้ทางวิชาการ เช่น การอบรมครู ฯลฯ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

การเพิ่มครูและเจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

งบประมาณ ควรปรับปรุงเป็นอันดับที่ .....

3. ความเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ไม่ได้ผลดีเพราะนักเรียนขาดเรียนบ่อย

ไม่ได้ผลดีเพราะขาดสถานที่และอุปกรณ์

ไม่มีปัญหาใด ๆ

มีปัญหาอื่น ๆ เช่น .....

4. ท่านคิดว่างานสอนหนังสือที่โรงเรียนของท่านน่าสนใจ หรือไม่น่าสนใจเพียงใด (เช่น สอนหนักเกินไป หรือมีอิสระ สิ่งแวดล้อมดี เป็นต้น)

น่าสนใจ เพราะ .....

ไม่น่าสนใจ เพราะ .....

5. ท่านเลือกประกอบอาชีพครูเพราะเหตุใด กรุณาให้ความเห็น
.....
.....
.....

6. ถ้ามีทางเลือก ท่านคิดจะเปลี่ยนอาชีพหรือไม่
 เปลี่ยน   ไม่เปลี่ยน
เพราะ .....

7. ท่านคิดว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนของท่านตั้งอยู่ให้ความสนใจท่าน ซึ่งประกอบอาชีพครูเพียงใด ขอได้โปรดแสดงความเห็น
.....
.....
.....

8. ท่านมีความคิดว่าผู้ปกครองในท้องถิ่นของท่าน มีความสนใจในการศึกษาของบุตรหลานเพียงใด กรุณาแสดงความเห็น
.....
.....
.....

